

A.H. Bornebroek, *Eudokia. Honderd jaar ziekenzorg als opdracht*, z.p., 1989, ill., 344 blz.

Dit kloeke boekwerk in oblong-formaat is uitgegeven in opdracht van de *Vereniging Eudokia*, de titel - in goud - op de harde kaft (evenals op de omslag) luidt: 100 jaar ziekenhuis Eudokia Rotterdam, in afwijking dus van het gepresenteerde op het titelblad. Drs. Bornebroek (die blijkens een noot op blz. 155 gepubliceerd heeft over de illegaliteit in Twente) werd bijgestaan door een redactiecommissie, waartoe behoorden werkers en bestuurders van *Eudokia*, alsmede dr. G. Puchinger. Dit gedenkboek komt zeer gelegen nu het Rotterdamse Eudokia-ziekenhuis is opgenomen in een nieuw verband, *Het IJssellandziekenhuis* te Capelle aan de IJssel. Het ziekenhuis is gesticht in dolerende kring als verpleeghuis voor chronische zieken en groeide uit tot tot een 'christelijke inrichting voor zorg van zieken, alle zieken, ongeacht ras of confessie', zoals, vreemde zin, de laatste voorzitter in een 'Ten geleide' stelt. De opbouw van het boek is chronologisch (21 hoofdstukken), en wordt afgesloten met een lijst van bestuursleden, leden van de directie en predikanten, in dienst van *Eudokia* (G. Elshove, dr. S.P. Dee, J.C. Hagen e.a.). Dan is opgenomen de curieuze rede van dr. A. Kuyper, gehouden ter gelegenheid van het vijftienvigti jarig bestaan (pag. 280-305), een 'Nota Identiteit' uit 1988 en een verslag van de viering van het honderdjarig bestaan van het ziekenhuis in december 1989. Afsluitend vindt men een overigens niet duidelijke lijst sponsors van dit voornaam uitzijnde boekwerk.

De auteur is er in het algemeen goed in geslaagd de voortgang van de geschiedenis van dit Rotterdamse ziekenhuis te schetsen, vooral de ingewikkelde problemen waarvoor directie en bestuur na de Tweede Wereldoorlog werden geplaatst, worden keurig uit de doeken gedaan. Hoofdstuktitels als 'De identiteitscrisis', 'Onzekere tijden', met als ondertitels 'De verdere afbrokkeling van de 'C'' en 'Een geladen discussie' (over abortus) geven aan, dat ook de laatste decennia serieus beschreven zijn. Zo werd het boek eerder een geschiedenis (ik zou bijna schrijven: een verantwoording) van bestuur en vereniging dan een 'interne' geschiedenis of een medisch-historische verhandeling. Uit de voorzichtige formuleringen en typeringen blijkt wel, dat de auteur medelezers heeft gehad. Gelukkig kan de lezer hier en daar tussen de regels doorlezen.

De recensent acht het een misser dat er niet meer werk is gemaakt van de geschiedenis van *Eudokia* in oorlogstijd. Over deze periode wordt men fragmentarisch